

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 13-14 grudnia 2013 r. na kierunku „pedagogika” prowadzonym w ramach nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie niestacjonarnej na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka - członek PKA

członkowie:

prof. Stefania Walasek

ekspert merytoryczny

dr hab. Roman Leppert

ekspert merytoryczny

mgr inż. Katarzyna Nowak

ekspert do spraw formalno-prawnych

Tomasz Kocoł

ekspert do spraw studenckich.

Krótką informacją o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3)**

Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku z własnej inicjatywy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, wizytacji infrastruktury dydaktycznej oraz przeglądu prac dyplomowych wraz z ich recenzjami.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów została opracowana w oparciu o Misję i Strategię Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach (Uchwała Nr 4/2012 Senatu ŚWSZ Katowicach z dnia 26 kwietnia 2012 r., której celem jest m.in. zapewnić warunków rozwoju i kompetencji studentów, doskonalenie metod kształcenia zgodnie koncepcjami KRR, rozwój współpracy z otoczeniem, rozwój interpersonalizacji Uczelni poprzez nawiązywanie i rozszerzanie współpracy z uczelniami zagranicznymi i organizacjami międzynarodowymi, a także Misję i strategię rozwoju Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych (Uchwała Nr 4/2012 Rady Wydziału NSiT z dnia 8 maja 2012 r.). Misją Wydziału jest m.in. tworzenie koncepcji rozwoju kompetencji studentów poprzez opracowanie i realizację programów studiów odpowiadających potrzebom studentów i wyzwaniom rynku pracy, zapewnienie korzystnych warunków do stałego podnoszenia kwalifikacji kadry akademickiej Wydziału, kreowanie twórczego środowiska sprzyjającego procesom innowacyjnym w zakresie badań naukowych i procesu kształcenia, promowanie postaw i działań przedsiębiorczych studentów Wydziału poprzez rozwój współpracy z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości, Studenckim Biurem Karier. Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika była podstawą do opracowania programu kształcenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, który w zakresie pozyskiwanej przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji dostosowany jest do profilu ogólnoakademickiego i także do wymagań pracodawców.

Uczelnia prowadzi kształcenie w trybie niestacjonarnym na kierunku *pedagogika* na trzech

specjalnościach:

- pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną,
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza oraz
- zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne.

Ofertę tę można uznać za zróżnicowaną, a także innowacyjną

- 2) wewnątrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W ustalaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, biorą udział interesariusze wewnątrzni i zewnętrzni. Interesariuszami wewnętrznymi są studenci i wykładowcy Uczelni, natomiast interesariuszami zewnętrznymi są absolwenci i pracownicy licznych instytucji otoczenia Uczelni: Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach, Fundację Ekologiczną - Wychowanie i Sztuka „Elementarz” w Katowicach, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie, Zakład Karny w Lublińcu, Dom Dziecka „Zakątek” w Katowicach. Opinie

wszystkich interesariuszy związanych ściśle ze specjalnościami realizowanymi na kierunku *pedagogika* są niezwykle cenne i pozwalają doskonalić przyjętą koncepcję kształcenia w obszarach: programu kształcenia oraz realizacji samego procesu kształcenia studentów na akredytowanym kierunku. Z przedstawionych dokumentów i rozmów z Władzami Wydziału wynika, że studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii dotyczących m.in. planów i programów studiów biorąc udział w spotkaniach konsultacyjnych, jednakże studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA tylko w nielicznych przypadkach posiadali informację o takich spotkaniach i możliwości uczestniczenia w nich. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi polega na bezpośrednich spotkaniach w Uczelni, podczas których wyrażają oni opinie o programie studiów danej specjalności. Spotkania i konsultacje związane z tym procesem odbywały się regularnie, były merytoryczne i efektywne, co wynika z prowadzonej dokumentacji.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Założona koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku Pedagogika jest ściśle powiązana z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki. Oferta kształcenia na kierunku pedagogika, studia I stopnia o profilu ogólnoakademickim jest w wystarczającym stopniu zróżnicowana, jak również innowacyjna.
- 2) Wydział współpracuje z wieloma placówkami oświatowymi i edukacyjnymi oraz z innymi instytucjami, których opinie i sugestie są brane pod uwagę w ocenie i doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika. W przygotowywanie koncepcji i programu kształcenia zaangażowani są interesariusze wewnątrzni i przedstawiciele studentów.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych ŚWSZ w Katowicach przyjęto wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika (studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim). Są one zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Efekty kształcenia zostały określone Uchwałą Senatu ŚWSZ nr 27/2012 z dnia 8.10.2012 r. (czyli już po rozpoczęciu roku akademickiego, w którym efekty te zaczęły być realizowane). W powyższej uchwale zostały określone efekty kierunkowe oraz przyporządkowane do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Kształcenie na ocenianym kierunku, zgodnie z misją Szkoły oraz Strategią Wydziału ma na celu wyposażenie absolwenta w wiedzę z zakresu kształcenia, wychowania i opieki oraz umiejętności twórczego wykorzystywania dorobku nauk o wychowaniu i pokrewnych w praktycznej działalności wychowawczej, prowadzonej w instytucjach kształcenia, wychowania i opieki, a także pracy z jednostką na różnych etapach życia człowieka. Realizowane na ocenianym kierunku efekty kształcenia uwzględniają wymagania formułowane dla obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których przypisany jest kierunek pedagogika. Efekty kierunkowe są spójne z efektami modułowymi. Ponadto efekty programu rozpoczętego przed 1 X 2012 r. również uwzględniają powyższe wymagania. Efekty kształcenia są publikowane na stronie internetowej Uczelni, ponadto są dostępne w wersji papierowej w Dziekanacie.

Podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci potwierdzili, że nie zapoznawali się z kierunkowymi efektami kształcenia, a większość nie słyszała o ich istnieniu. Z tego powodu zaleca się Uczelni zwiększenie zaangażowania w upowszechnianie wśród studentów wiedzy na temat efektów kształcenia. Studenci mają dostęp do sylabusów wszystkich kursów opublikowanych na „Portal Student”, na którym każdy student posiada swoje indywidualne konto. Studenci obecni na spotkaniu w większości potwierdzili, że nie zapoznają się z sylabusami kursów, ponieważ całą wiedzę na temat danego kursu czerpią z informacji przekazywanych przez prowadzących zajęcia. Nauczyciele akademicy zazwyczaj nie omawiają sylabusu kursu na pierwszych zajęciach. Po dokonaniu analizy kilku przedstawionych przez Uczelnię sylabusów należy stwierdzić, że zawierają one: opis usytuowania modułu w systemie studiów; opis celów i efektów kształcenia, opis form kształcenia; metody i sposoby weryfikacji efektów kształcenia oraz listę wymaganej literatury przedmiotu. Efekty kształcenia zawarte w sylabusach uwzględniają podział na obszary: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, co należy ocenić pozytywnie.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Ponieważ jednostka organizacyjna prowadząca oceniany kierunek studiów realizuje wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika (studiów I stopnia), określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 4 listopada 2011 r. stwierdzić należy, że warunek ten jest spełniony.

Studenci w podczas spotkania z zespołem oceniającym potwierdzili, że zawsze na pierwszych zajęciach prowadzący informują ich jaką wiedzę i umiejętności będą mogli zdobyć w podczas zajęć. Podkreślić trzeba, że Uczelnia nie prowadzi polityki informacyjnej wśród studentów na temat istoty realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zwraca uwagę duża rozbieżność pomiędzy poszczególnymi efektami kształcenia i liczbą przedmiotów, w ramach których są one realizowane. Na przykład:

- efekt K_W01 (zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych) przypisano do ponad 20 przedmiotów (na specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza do 22) podczas gdy efekt K_W11 (zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania) przypisano tylko do jednego przedmiotu;

- efekt K_U03 (potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej) przypisano do kilkunastu przedmiotów, podczas gdy efekt K_U12 (potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych) tylko do dwóch przedmiotów;

- efekt K_K01 (ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia) przypisano do kilkunastu przedmiotów (na specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza do 19), podczas efekt K_K02 (docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych) tylko do dwóch przedmiotów.

Nie budzi natomiast zastrzeżeń liczba efektów kształcenia przypisanych poszczególnym przedmiotom (waha się ona od 6 do 9).

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Senat ŚWSZ uchwałą nr 7/2012 (z 26.04.2012 r.) uchwalił Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który obowiązuje od 1.10.2012 r. Jednym z elementów tego systemu jest ocena efektów kształcenia. W dokumencie zapisano m.in.: „Ocena efektów kształcenia odbywa się poprzez badania ewaluacyjne prowadzone w trakcie tego procesu oraz po jego zakończeniu. Kryteria i zakres oceniania zawarte w sylabusie przedmiotu wynikają z celów dydaktycznych. Dobór form, metod i narzędzi oceniania studentów w trakcie procesu kształcenia uzależniony jest od pożądaných efektów uczenia się, specyfiki przedmiotu oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych. Formę egzaminu wybiera prowadzący przedmiot. Treść

programu przedmiotu i sposób oceniania osiągnięcia efektów kształcenia są podawane studentom na pierwszych zajęciach przez prowadzącego zajęcia. Ocena wyników na zajęciach pozawykładowych dokonywana jest w sposób ciągły. W kryteriach ocen bieżących uwzględnia się: znajomość treści merytorycznych, aktywność na zajęciach, wkład pracy własnej, umiejętność definiowania i prezentowania zagadnień i problemów. Sposób wystawiania ocen kończących przedmiot wyznaczony jest przez procedury egzaminacyjne, które wyznaczają terminy i miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz zasady i okoliczności łagodzące skutków nieobecności studentów na egzaminie, a także tryb dokonywania wpisów ocen egzaminacyjnych. Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przestrzegania prawa studenta do wglądu do swojej pracy pisemnej – będącej przedmiotem egzaminu lub zaliczenia oraz uzyskania informacji od wykładowcy na temat podstaw tej oceny. Takich informacji wykładowca ma obowiązek udzielić do końca trwania następnego semestru tj.:

- do końca marca – za semestr letni poprzedzający,
- do końca września za semestr zimowy poprzedzający.

Wyniki kształcenia są zestawiane oraz analizowane w Katedrach i służą weryfikacji metod kształcenia a także są przyczynkiem oceny kadry dydaktycznej. Nadzór nad przebiegiem oceniania prowadzi Kurator kierunku oraz Dziekan Wydziału”.

O ile przyjęte w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia rozwiązanie nie budzi zastrzeżeń to na podstawie przeprowadzonej wizytacji należy stwierdzić, iż nie jest ono w pełni stosowane. Podczas gdy przedstawiono sposoby weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotów specjalnościowych, to podjęta podczas wizytacji próba ustalenia, w jaki sposób są weryfikowane efekty kształcenia z takich przedmiotów, jak: pedagogika ogólna, systemy pedagogiczne, teoria wychowania, dydaktyka ogólna zakończyła się niepowodzeniem w tym sensie, że nie przedstawiono zespołowi żadnego wytworu potwierdzającego, że założone dla tych przedmiotów efekty kształcenia zostały osiągnięte. Należy zauważyć, że zgodnie z zacytowanym wyżej zapisem wykładowca ma obowiązek przechowywać prace studentów i udzielić im informacji na temat uzyskanych ocen do końca następnego semestru. Nie przedstawiono również żadnej analizy za poprzedni rok akademicki, która świadczyłaby o tym, że weryfikacja efektów kształcenia służy weryfikacji stosowanych metod i/lub jest wykorzystywana w ocenie kadry dydaktycznej. W ocenie zespołu zapisany w Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia nadzór nad przebiegiem oceniania na akredytowanym kierunku należy zastosować wobec wszystkich przedmiotów.

Zastrzeżenia budzi sposób, w jaki efekty kształcenia mają być osiągnane w ramach poszczególnych przedmiotów. Dla przykładu: przedmiotowi „systemy pedagogiczne” przypisano łącznie 9 efektów (po 3 w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Założono jednocześnie, że wszystkie efekty zostaną osiągnięte za pomocą prezentacji, podczas gdy formą, w jakiej są prowadzone zajęcia z tego przedmiotu są wykłady (w wymiarze 15 godzin), a przedmiot ma charakter obligatoryjny.

W przypadku standardów kształcenia nauczycieli, które są realizowane na specjalności „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym” przyjęto rozwiązanie polegające na przypisaniu poszczególnym przedmiotom realizowanym w ramach tej specjalności efektów, których osiągnięcie zakładają standardy. W większości przypisanie to jest prawidłowe, budzą jednak zastrzeżenia następujące zapisy:

- przypisanie pedagogice ogólnej efektu dotyczącego „głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących”, efekt ten jest możliwy do uzyskania w ramach pedagogiki społecznej;
- przypisanie metodyce edukacji muzycznej w edukacji zintegrowanej efektu „projektowanie ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego” oraz przypisanie pedagogice twórczości i seminarium dyplomowemu efektu „potrafi zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego”, na tej specjalności wskazane byłoby realizowanie pedeutologii lub innego przedmiotu obejmującego problematykę rozwoju zawodowego nauczyciela, zaplanowanych efektów nie można osiągnąć w ramach przedmiotów, którym je przypisano.

Każdy prowadzący kurs na ocenianym kierunku studiów uprawniony jest do przyjęcia własnych kryteriów jego zaliczenia w odniesieniu do uprzednio ustalonych efektów kształcenia. Kryteria te muszą się jednak mieścić w instytucjonalnych ramach określonych przez akty wewnętrzne Uczelni, w tym głównie Regulamin studiów. Każdy nauczyciel akademicki, na pierwszych zajęciach tłumaczy studentom w jaki sposób nastąpi zaliczenie przedmiotu oraz przedstawia kryteria zaliczenia, co potwierdziły opinie uzyskane od studentów podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA.

Studenci mają świadomość na jakie zagadnienia muszą zwrócić szczególną uwagę aby zaliczyć kurs, co ocenia się pozytywnie. Zdaniem studentów egzaminy przeprowadzane na ŚWSZ w rzeczywistości sprawdzają wiedzę i umiejętności wymagane do zaliczenia kursów. W ocenie studentów w większości przypadków egzaminy wymagają dokładnego przygotowania. Warto jednak zauważyć, że zdaniem studentów, żaden z nich nie został skreślony z powodu niezadowolających wyników nauce. Znają oni jedynie przypadki samodzielnej rezygnacji ze studiów. Z analizy struktury ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej przedstawionej przez Wydział wynika, że studenci najczęściej otrzymują oceny dobre. Oceny niedostateczne oraz bardzo dobre występują w porównywalnych niedużych ilościach, co świadczy o rzetelnym podejściu Uczelni do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia i zasługuje na pozytywną ocenę.

W dalszej kolejności studenci potwierdzili, że nie spotkali się z sytuacją, w której nauczyciel akademicki nie przestrzegałby przyjętych na pierwszych zajęciach kryteriów zaliczenia. Studenci zawsze wiedzą, czego mogą spodziewać się na egzaminie, a zakres pytań nie wykracza poza zakres materiału podanego na pierwszych zajęciach lub w sylabusie. Studenci stwierdzili, że są bardzo zadowoleni z takiego podejścia do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, co należy ocenić pozytywnie.

W opinii studentów przyjęte przez prowadzących zajęcia, formy ich zaliczania są różnorodne. Są to egzaminy testowe, egzaminy polegające na formułowaniu odpowiedzi na pytania otwarte oraz egzaminy ustne, które zdaniem studentów najlepiej sprawdzają poziom wiedzy i umiejętności na studiach pedagogicznych. Studenci potwierdzili, że w większości przypadków formy zaliczania kursów są odpowiednio dostosowane do prezentowanych treści kształcenia. Różnorodność i adekwatność w podejściu do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia należy ocenić pozytywnie.

Procedura dyplomowania została opisana w Regulaminie Studiów. Studenci ostatniego roku studiów potwierdzili, że znają tę procedurę, ponieważ jest im ona szczegółowo tłumaczona przez promotorów na pierwszym seminarium dyplomowym, co

należy ocenić pozytywnie. Procedura dyplomowania opisana została również w dokumencie określającym wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (uchwała Senatu ŚWZS na 7/2012 z dn. 26.04.2013r.), jednak studenci nie wiedzieli o jego istnieniu.

Studenci w podczas spotkania z zespołem wizytującym stwierdzili, że osiągnane przez nich efekty kształcenia są możliwe do zweryfikowania w czasie odbywania praktyk studenckich czy pracy zawodowej. W odpowiedzi na zadane pytanie studenci odpowiedzieli, że poza lokalizacją uczelni, głównym motywem wyboru studiów w ŚWZS było zdobycie kwalifikacji do pracy głównie jako nauczyciel, chociaż niektórzy studenci widzą również dla siebie inne perspektywy np. związane ze specjalnością resocjalizacyjną.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Uczelnia wprowadziła procedurę monitorowania losów zawodowych absolwentów. Przewiduje ona, że absolwenci wypełniają papierową wersję deklaracji udziału w badaniach losów zawodowych, która jest przekazywana do Studenckiego Biura Karier. Biuro tworzy bazę uczestników badania, do których kierowana jest elektroniczna ankieta po 6 miesiącach oraz 3 i 5 latach od momentu ukończenia studiów, Do przekazania ankiety wykorzystywane jest bezpłatne narzędzie internetowe Lime Survey. Jeżeli absolwent, który wyraził zgodę na monitorowanie losów zawodowych nie wypełni ankiety procedura dopuszcza możliwość kontaktu telefonicznego w celu zdobycia potrzebnych informacji. Wypełnione ankiety poddawane są analizie statystycznej, w wyniku której powstaje raport obrazujący sytuację zawodową absolwentów ocenianego kierunku studiów. W trakcie wizytacji przedstawiony został raport z monitorowania karier zawodowych absolwentów, którzy ukończyli studia w 2012 roku. Wśród 277 osób, które wzięły udział w badaniu 35 stanowili absolwenci pedagogiki. Procent absolwentów, wyrażających zgodę na monitorowanie losów zawodowych wynosi 50. Z tej grupy jedynie część absolwentów wypełniła ankiety po upływie 6 miesięcy od ukończenia studiów. Uczelnia dysponuje Regulaminem monitoringu losów zawodowych absolwentów, w trakcie wizytacji przedstawione zostały zespołowi wizytującemu deklaracja udziału w badaniu oraz wykorzystywana w monitoringu ankieta opracowana przez Zespół ds. Badania Losów Zawodowych Absolwentów.

Wynikiem każdego badania jest obszerny raport na temat sytuacji zawodowej absolwentów ocenianego kierunku studiów. Każdy raport poza częścią poświęconą analizie statystycznej, zawiera rozdział z podsumowaniem, w którym znajdują się wnioski dotyczące zmian w procesie kształcenia, co ocenia się pozytywnie. Z zapewnień Kierownika Studenckiego Biura Karier wynika, że raporty są przekazywane władzom Uczelni oraz Radom Wydziałów. Dotychczas przeprowadzone badanie nie miało bezpośredniego wpływu na doskonalenie jakości procesu kształcenia. Uczelnia znajduje się obecnie w fazie doskonalenia systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów. Ewaluacji metod badania losów zawodowych absolwentów dokonuje Zespół ds. Badanie Losów Zawodowych Absolwentów, w którego skład wchodzi Dziekani, kierownik Dziekanatu oraz pracownik Studenckiego Biura Karier. Zgodnie z zapewnieniami pracownika Biura, przeprowadzane w

przyszłości w sposób usystematyzowany badania będą miały wpływ na aktualizację listy kierunkowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia. Podsumowując, dotychczasowe działania w przedmiocie badania losów zawodowych absolwentów przynoszą rzeczywiste korzyści Uczelni, a chęć dokonywania ciągłej ewaluacji badania świadczy o świadomości Uczelni o konieczności dostosowania programów kształcenia do zmieniających się oczekiwań rynku pracy, co ocenia się pozytywnie.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Tematyka prac sytuje się w specjalnościach, reprezentowanych przez poszczególnych studentów. Prace dyplomowe reprezentują zróżnicowany poziom, szczególnie w części metodologicznej. Nie do końca przemyślany jest dobór metod i technik badawczych. Na ogół dyplomanci stosują jedną technikę badawczą tym samym zawężają obszar pozyskiwania materiału badawczego. Weryfikacji należy poddać literaturę, wykorzystywaną przy opracowywaniu części teoretycznej i zachęcać do sięgania po najnowsze opracowania z pedagogiki, psychologii i socjologii. Analiza recenzji wskazuje, że niektóre są ogólnikowe najczęściej stanowią opis pracy dyplomowej z krótkim komentarzem na temat zastosowanych metod i poziomu analizy wyników badań. Recenzenci winni też zadbać o czytelny zapis swoich recenzji. Pytania na egzaminie dyplomowym dotyczyły wyłącznie treści pracy i założeń metodologicznych własnych badań. Można zastanowić się nad procedurą np. przygotowania listy zagadnień tzw. ogólnych i specjalnościowych a jedynie pytanie trzecie mogłoby dotyczyć kwestii znajomości problematyki pracy.

W protokołach widoczne są też składy Komisji w których przewodniczącym, promotorem bądź recenzentem są doktorzy. Uczelnia, zadbała aby jeden z członków Komisji był samodzielnym pracownikiem naukowym.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Efekty kształcenia realizowane na ocenianym kierunku są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Uwzględniają one wymagania właściwe dla obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których przypisany jest oceniany kierunek. Senat ŚWSZ określił efekty kształcenia dla kierunku pedagogika po rozpoczęciu roku akademickiego, w którym zaczęły one być realizowane (2012/2013). Efekty kształcenia dla kierunku pedagogika publikowane są na stronie internetowej Uczelni, są także dostępne w siedzibie Uczelni w wersji papierowej.

2) Jednostka prowadząca kierunek studiów realizuje wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika (studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim), są one sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne. Nieprawidłowe jest przypisanie niektórych efektów do

zbyt dużej lub zbyt małej liczby przedmiotów. Z analizy sylabusów wynika, że w przypadku niektórych przedmiotów (np. systemy pedagogiczne) osiągnięcie założonych efektów kształcenia nie jest możliwe poprzez założone formy ich weryfikacji.

3) Senat ŚWSZ uchwaiał 26.04.2012 r. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (uchwała nr 7/2012), który określa m.in. sposób weryfikowania efektów kształcenia. Sposób ten nie budzi zastrzeżeń. Wymaga doskonalenia nadzór nad weryfikowaniem osiągniętych efektów kształcenia.

4) Uczelnia posiada zorganizowany system monitorowania losów zawodowych absolwentów który ciągle doskonalą. Na ocenianym kierunku studiów prowadzone jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Na udział w monitorowaniu zgodę wyraziła połowa absolwentów, tylko część z nich wypełniła ankiety po upływie 6 miesięcy od ukończenia studiów.

3.Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Z przedstawionych dokumentów (m.in. matrycy efektów kształcenia, która zawiera zestawienie efektów realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów) wynika, że realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych efektów.

Kształcenie na kierunku pedagogika, prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych ŚWSZ w Katowicach trwa 6 semestrów (dotyczy to wszystkich realizowanych specjalności: zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną).

Na wszystkich specjalnościach występuje nieprawidłowy rozkład punktów ECTS w poszczególnych semestrach:

- na specjalności „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym” w kolejnych semestrach realizowana jest następująca liczba punktów ECTS: I – 29, II – 32, III – 32, IV – 28, V – 30, VI – 30; oznacza to, że w semestrach I i IV liczba punktów ECTS, którą uzyskuje student jest mniejsza niż 30;

- na specjalności „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza” w kolejnych semestrach realizowana jest następująca liczba punktów ECTS: I – 29, II – 31, III – 32, IV – 28, V – 30, VI – 30; oznacza to, że w semestrach I i IV liczba punktów ECTS, którą uzyskuje student jest mniejsza niż 30;

- na specjalności „pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną” w kolejnych semestrach jest realizowana następująca liczba punktów ECTS: I – 29, II – 31, III – 32, IV – 28, V – 30, VI – 30; oznacza to, że w semestrach I i IV liczba punktów ECTS, którą uzyskuje student jest mniejsza niż 30.

W niektórych przypadkach wątpliwości budzi przypisanie poszczególnym przedmiotom liczby punktów ECTS, na przykład na specjalności „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym” przedmiotowi „pedagogika wczesnoszkolna” realizowanemu w wymiarze 20 godzin (10 wykładów i 10 ćwiczeń) przypisano 4 punkty ECTS, natomiast przedmiotom „podstawy kształcenia językowego dziecka” oraz „podstawy edukacji matematycznej w klasach początkowych” przypisano po 2 punkty ECTS; metodyce edukacji polonistycznej realizowanej w semestrze IV w wymiarze 28 godzin przypisano 1 punkt ECTS, natomiast temu samemu przedmiotowi realizowanemu w semestrze piątym w wymiarze 26 godzin przypisano 5 punktów. Uogólniając: zastrzeżenia budzi sposób, w jaki poszczególnym przedmiotom zostały przydzielone punkty ECTS, niekoniecznie odzwierciedlają one nakład pracy studenta zgodnie z zasadą: 1 punkt ECTS to +/- 30 godzin pracy studenta.

Ponieważ dla wszystkich specjalności założono osiągnięcie takich samych efektów kształcenia niezrozumiale jest realizowanie różnej liczby godzin w ramach przedmiotu „seminarium”. Na specjalnościach „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym” oraz „pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną” przewidziano na ten przedmiot po 44 godziny, natomiast na specjalności „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza” 36 godzin. Takie rozwiązanie nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Analiza programu studiów oraz sylabusów poszczególnych przedmiotów była podstawą do ustalenia drobnej rozbieżności, gdy chodzi o realizowaną liczbę godzin zajęć dydaktycznych. Na realizację zajęć z przedmiotu „socjologia ogólna” w planie studiów przewidziano łącznie 45 godzin: 30 na wykłady, 15 na ćwiczenia. Z sylabusu wynika natomiast, że wykłady obejmują 20 godzin zajęć, ćwiczenia 12, natomiast na zajęcia on-line przewidziano 13 godzin. W przypadku pozostałych przedmiotów rozbieżności takie nie stwierdzono.

Sekwencja przedmiotów, określona w planie studiów nie budzi zasadniczych zastrzeżeń. Jedyne w przypadku specjalności „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza” wskazane byłoby rozdzielenie przedmiotów realizowanych w bloku zajęć specjalizacyjnych. W obowiązującym programie kształcenia trzy przedmioty: diagnoza potrzeb opiekuńczo-wychowawczych, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza oraz metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej realizowane są w tym samym (czwartym) semestrze. Wskazane byłoby, aby najpierw realizowany był przedmiot „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza”, potem „diagnoza potrzeb opiekuńczo-wychowawczych” a dopiero na końcu „metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej”. W przyjętym przez Uczelnię rozwiązaniu niemożliwe staje się wyposażenie studenta w założone efekty kształcenia.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że praktyki studenckie realizowane są w wymaganym wymiarze (160 godzin na specjalnościach „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza” oraz „pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną”, 180 godzin na specjalności „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym”). Terminy realizacji praktyk są dobrane prawidłowo. Z udostępnionego podczas wizytacji zestawienia placówek, w których studenci odbywają praktyki wynika, że dobór miejsc do ich odbywania umożliwia uzyskanie założonych dla tej formy kształcenia efektów. Mocną stroną wizytowanej jednostki jest system kontroli i zaliczania praktyk, o czym świadczy przedstawiona dokumentacja.

Regulamin studiów przewiduje indywidualizację procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych oraz studentów niepełnosprawnych. Stosowane są w tym celu: indywidualny plan studiów i program nauczania (dla studentów, którzy uzyskali średnią nie niższą niż 4,0 i pragną poszerzyć swoją wiedzę o dodatkowe przedmioty), indywidualna organizacja studiów (dla studentów samodzielnie wychowujących dzieci, studiujących na dwóch kierunkach, niepełnosprawnych, innych, których sytuację Dziekan uzna za uzasadnioną do podjęcia takiej decyzji). Kwestia ta jest uregulowana w par. 5 Regulaminu studiów. Z informacji uzyskanej od Dziekana Wydziału wynika, że obecnie nie ma studentów, którzy korzystaliby z takich rozwiązań.

Ponieważ akredytowany kierunek jest realizowany jedynie w formie studiów niestacjonarnych zajęcia odbywają się w trakcie zjazdów zaplanowanych w soboty i niedziele. W każdym semestrze planowanych jest 9 zjazdów. Analiza planu zajęć upoważnia do stwierdzenia, że w niektórych przypadkach planowane są zbyt duże bloki zajęć z tego samego przedmiotu z tym samym prowadzącym. Na niektórych zjazdach bloki takie trwają 6 – 8 godzin, co nie sprzyja efektywnemu wykorzystaniu czasu przeznaczonego na te zajęcia.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Analiza Raportu samooceny oraz dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji upoważnia do stwierdzenia, że efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć i stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Zasady odbywania i wymiar praktyk studenckich w ŚWSZ zostały uregulowane w Regulaminie Praktyk Studenckich, który obowiązuje studentów od 1 października 2013 r. Regulamin w sposób kompleksowy i precyzyjny określa zasady odbywania i zaliczania praktyk studenckich. Regulamin został opublikowany przez Uczelnię na stronie internetowej, przez co zapewniono studentom możliwość łatwego zapoznania się z nim, co zasługuje na pozytywną ocenę. Zgodnie z programem kształcenia na kierunku pedagogika praktyki realizowane są w wymiarze 8 tygodni (160 godzin, nie więcej niż 25 godzin tygodniowo) w czterech edycjach po drugim, trzecim, czwartym i piątym semestrze w wymiarze dwóch tygodni. Praktyka po drugim, trzecim, czwartym semestrze ma charakter zawodowy. Praktyka po semestrze piątym ma charakter dyplomowy. Celem tej praktyki jest zebranie niezbędnych materiałów empirycznych do pracy dyplomowej.

Za zaliczenie praktyk Uczelnia przyznaje punkty ECTS, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ nakład pracy studenta w czasie obowiązkowych praktyk ma odzwierciedlenie w przyznanych punktach. Uczelnia w sposób zorganizowany wspiera studentów podczas poszukiwania miejsc praktyk. Pomoc studentom zapewnia opiekun praktyk oraz Studenckie Biuro Karier. Działalność opiekuna w tym zakresie została pozytywnie oceniona przez studentów. Uczelnia posiada stałą listę podmiotów, w których studenci pedagogiki mogą odbyć praktyki zawodowe. Nie jest to jednak lista zamknięta i studenci mogą wybrać samodzielnie miejsce odbywania praktyki, z czego często korzystają. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest dostarczyć porozumienie o przyjęciu na praktykę potwierdzone przez jednostkę przyjmującą. Już więc, na tym etapie Uczelnia weryfikuje

poprawność doboru instytucji, w których studenci będą odbywać praktykę, co należy ocenić pozytywnie.

Zgodnie z planem studiów studenci są zobowiązani do odbycia praktyk pedagogicznych, których realizacja związana jest z rodzajem wybranej specjalności. Na specjalnościach: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza oraz pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną realizowana jest w wymiarze 8 tygodni (160 godzin) w czterech edycjach: po drugim, trzecim, czwartym i piątym semestrze (w każdym semestrze po 2 tygodnie). Praktyka realizowana jest m.in. w świetlicach środowiskowych, socjoterapeutycznych, pogotowiu opiekuńczym, domach pomocy społecznej, hospicjum, Urzędzie Pracy.

Na specjalności zintegrowana pedagogika wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne trwa 8 tygodni (180 godzin) i realizowana jest po drugim, trzecim, czwartym i piątym semestrze (w każdym semestrze po 2 tygodnie). Ze względu na specyfikę specjalności - 4 tygodnie (90 godzin) przebiega w przedszkolu i 4 tygodnie (90 godzin) w szkole podstawowej w klasach I-III. Praktyki te stanowią nieodłączną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Nadzór nad praktykami na poziomie Uczelni pełni Pełnomocnik ds. Praktyk Studenckich, na poziomie Wydziału – Opiekunowie Praktyk Studenckich właściwi dla danego kierunku studiów pracownik etatowy uczelni. „Regulamin praktyk studenckich określa m.in. zasady organizacji praktyk (&7-8) i warunki zaliczenia praktyki (& 9). Za kierowanie na praktyki studentów odpowiada opiekun praktyk. Dokonuje on również formalnego zaliczenia. Studenci mają swobodę w wyborze podmiotu, w którym chcą realizować praktykę. Uczelnia świadczy na wniosek studenta pomoc w znalezieniu miejsca odbywania praktyk, w przypadku gdy student samodzielnie ma z tym trudności. Jak potwierdzili studenci, Uczelnia dba o to, żeby miejsce realizowania praktyk odpowiadało kierunkowi studiów.

Weryfikacji uzyskanych na praktykach efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyk, który na podstawie przedstawionego przez studenta zaświadczenia o odbyciu praktyki dokonuje zaliczenia. Student nie ma obowiązku dokumentowania wykonywanych czynności podczas dnia pracy. Nie jest również wymagana pisemna opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat jakości pracy wykonywanej przez studenta. Przez brak obowiązku codziennego wpisywania do dzienniczka wykonanych czynności, opiekun praktyk może mieć trudności w zweryfikowaniu czy student w rzeczywistości zrealizował przypisane do praktyk efekty kształcenia, co ocenia się negatywnie.

Dla studentów łączących studia z pracą zawodową, Uczelnia przewidziała możliwość zaliczenia praktyk na podstawie zaświadczenia z zakładu pracy. Zgodnie z Regulaminem, wykonywana praca zawodowa musi być powiązana ze studiowanym kierunkiem studiów. Studenci rzadko korzystają z tej możliwości, ponieważ bez wykształcenia pedagogicznego nie mogą podjąć zatrudnienia w odpowiednich jednostkach oświatowych czy opiekuńczych, a tylko takie jest uznawane przez opiekuna praktyk, co należy ocenić pozytywnie.

Harmonogram zjazdów, w celu dostosowania go do potrzeb studentów, ustalany jest w porozumieniu z samorządem studenckim. Plan zajęć nie jest konsultowany ze studentami,

ponieważ jak potwierdzili przedstawiciele samorządu, nie ma takiej potrzeby, ze względu na to, że zajęcia odbywają się tylko w soboty i niedziele, dlatego studenci mają świadomość, że zajęcia muszą odbywać się od 8⁰⁰ do 20⁰⁰. Poza tym, studenci pozytywnie ocenili przygotowany dla nich plan zajęć. W ich opinii zajęcia są racjonalnie ułożone. Nie dochodzi do sytuacji organizacji zajęć z jednego przedmiotu przez cały dzień zjazdowy. W planie zajęć przewidziana jest pół godzinna przerwa obiadowa. Podsumowując całość działalności Uczelni w przedmiocie organizacji procesu kształcenia należy ocenić jako elastyczną i przez to ułatwiającą studentom w sposób optymalny osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Aspekty indywidualizacji studiów na wizytowanej Uczelni zostały zawarte w Regulaminie Studiów ŚWSZ z 2012 r. Regulamin Studiów w §5 wyróżnia dwa sposoby indywidualizacji procesu kształcenia. Pierwszym jest Indywidualny Plan Studiów i Program Nauczania (dalej: **IPS**), który polega na studiowaniu według przygotowanego we współpracy z opiekunem naukowym indywidualnego programu kształcenia i planu studiów. IPS przyznawany jest studentom osiągającym wysokie wyniki w nauce tj. średnią powyżej 4,0. Warunkiem formalnym jest ukończenie pierwszego roku studiów. Drugim sposobem jest natomiast Indywidualna Organizacja Studiów (dalej: **IOS**), która polega na przyznaniu studentowi możliwości zaliczania zajęć lub przedmiotu w inny sposób lub w innych terminach niż przewidziane w sylabusach oraz w harmonogramie zajęć i sesji egzaminacyjnych. Dziekan przyznaje IOS studentom samodzielnie wychowującym dzieci, studiujących na dwóch kierunkach studiów, osobom niepełnosprawnym oraz w innych uzasadnionych przypadkach. Uregulowanie indywidualizacji toku studiów należy ocenić jako całościowe i przystępne dla studenta. Przywołane akty wyróżniają przesłanki otrzymania IPS i IOS oraz precyzują skutki ich uzyskania, co należy ocenić pozytywnie.

W opinii studentów możliwość skorzystania z indywidualizacji procesu kształcenia jest powszechnie znana. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili, że ze względu na małą ilość zajęć niewielu studentów korzysta z możliwości indywidualizacji toku studiów. Studenci obecni na spotkaniu w odpowiedzi na pytanie stwierdzili, że nie spotkali się z przypadkami objęcia indywidualną opieką naukową studentów, którzy osiągają wysokie wyniki w nauce. Warto również zauważyć, że studenci niepełnosprawni wykorzystują IOS w celu dostosowania organizacji procesu dydaktycznego oraz warunków odbywania studiów, do ich indywidualnych potrzeb. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że studenci niepełnosprawni spotykają się z indywidualnym podejściem ze strony władz Uczelni i Wydziału.

W wizytowanej Uczelni, ze względu na stosunkowo niedużą liczbę studentów niepełnosprawnych nie funkcjonuje wyspecjalizowana jednostka, mająca na celu pomoc tym studentom. Na kierunku pedagogika studiuje jeden student z orzeczoną niepełnosprawnością. Studentami niepełnosprawnymi na każdym wydziale zajmuje się wyznaczony nauczyciel akademicki. Oferuje on, wsparcie studentom w zakresie dostosowania organizacyjnego i właściwej realizacji procesu dydaktycznego biorąc pod uwagę szczególne potrzeby osób niepełnosprawnych, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci na ocenianym kierunku studiów, na ostatnim roku, mają możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych, bez względu na wybraną wcześniej specjalność. Pomimo tego,

że oferta przedmiotów do wyboru nie jest duża (wybór 2 kursów z 4 możliwych), to studenci ocenili ją pozytywnie. Ponadto na pozytywną ocenę zasługują organizacja dla studentów dodatkowych, bezpłatnych zajęć i warsztatów nieobjętych programem studiów tj. warsztaty z pedagogiki i zabawy, kurs asertywności oraz bardzo popularny wśród studentów kurs języka migowego. Studenci ocenianego kierunku chętnie korzystają z dodatkowej oferty zajęć.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Założone dla akredytowanego kierunku efekty kształcenia są możliwe do zrealizowania w ramach zaprojektowanego programu kształcenia. Niektóre efekty kształcenia mające swoje źródło w standardach kształcenia nauczycieli zostały nieprawidłowo przyporządkowane przedmiotom, w ramach których mają być osiągnięte. Zastrzeżenia budzi: liczba punktów ECTS uzyskiwana przez studentów w poszczególnych semestrach; przypisanie punktów ECTS poszczególnym przedmiotom, rozbieżność pomiędzy poszczególnymi specjalnościami w zakresie liczby godzin przeznaczonych na seminarium, sekwencja zajęć na jednej ze specjalności, zbyt duże bloki zajęć z tego samego przedmiotu realizowane na jednym zjeździe. Nie budzi zastrzeżeń realizacja praktyk studenckich, prawidłowo uregulowana jest kwestia indywidualizacji kształcenia studentów zdolnych i niepełnosprawnych.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne w zasadzie tworzą spójną całość.

4.Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Zajęcia na ocenianym kierunku (na studiach pierwszego stopnia) w roku akademickim 2013/2014 prowadzi 26 nauczycieli akademickich.

Wśród nich jest 14 nauczycieli zatrudnionych na zasadzie umowy o pracę oraz 12 - na zasadzie umowy o dzieło.

Wśród kadry znajduje się: 1 profesor nauk ekonomicznych, 4 dr nauk humanistycznych, 4 nauk społecznych, 5 dr z zakresu nauk społecznych, 1 dr nauk ekonomicznych, 1 dr sztuki, 1 dr ochrony środowiska oraz 9 magistrów o specjalnościach: filologia angielska, wychowanie fizyczne, prawo, biologia, pedagogika. (zał nr 2 do raportu samooceny).

Powyższe wskazuje, że struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku pedagogika oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 9 nauczycieli akademickich, którzy spełniają warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi, co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora” oraz § 13 ust. 1, tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów” a także § 13 ust. 3, tj.: „Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112 a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

W tezkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Minimum kadrowe stanowi 9 nauczycieli akademickich z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, w tym: dwóch profesorów tytularnych w zakresie pedagogiki; dwóch doktorów habilitowanych w tym 1 w zakresie pedagogiki i 1 w zakresie psychologii oraz 5 doktorów, w tym 4 w zakresie pedagogiki i 1 w zakresie filozofii.

Na podstawie analizy teczek personalnych i dołączonych wykazów publikacji należy stwierdzić że poprawnie przydzielono zajęcia dydaktyczne nauczycielom akademickim stanowiącym minimum kadrowe jak i tym z poza minimum kadrowego.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Uczelnia nie ma formalnie określonych zasad prowadzenia polityki kadrowej. Z rozmów z władzami Uczelni wynika, że Rektor zatrudnia nauczycieli akademickich i innych

pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, kierując się potrzebami, zgłaszanymi przez kierownika jednostki organizacyjnej. Wymagane kwalifikacje nauczycieli akademickich, tryb ich zatrudniania i zwalniania określa Statut SWSZ oraz Kodeks pracy.

W 2006 r. SWSZ podpisała z Uniwersytetem Śląskim umowę o współpracy, na mocy której nauczyciele akademicy z Wydziału Pedagogiki i Psychologii UŚ stanowią podstawową kadrę specjalistów realizujących proces dydaktyczny w uczelni. Fakt ten sprzyja stabilności kadry nauczycieli akademickich.

Nauczyciele zatrudnieni na podstawie umowy o pracę bądź cywilno prawnej podlegają okresowej ocenie i bieżącej ocenie jakości ich pracy w obszarach ich działalności: dydaktyka, publikacje naukowe i prace naukowo-badawcze, działalność organizacyjna oraz w odniesieniu do samodzielnych pracowników – kształcenie kadry. Ocena pracy dydaktycznej dokonywana jest przez kierownika jednostki organizacyjnej lub osobę upoważnioną na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych. W tym celu Uczelnia przygotowała „Arkusze hospitacji zajęć dydaktycznych”, który na podstawie sformułowanych dyspozycji w formie pytań, pozwala na wyczerpującą ocenę prowadzonych zajęć. Hospitacje przebiegają według planu opracowanego przez Kierownika Katedry i przekazany jest Dziekanowi w ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia semestru. Hospitowany jest poinformowany o planowanej hospitacji. Kolejnym elementem oceny nauczyciela akademickiego jest „Ankieta ewaluacyjna” skierowana do studentów. Wyniki poszczególnych ankiet opracowywane są w formie „Zbiorczego arkusza ankiety ewaluacyjnej”. Na ocenę pracy nauczyciela akademickiego składa się również „Karta oceny pracy nauczyciela akademickiego”, zawierająca m.in. ocenę Kierownika Katedry oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceniania Nauczycieli Akademickich.

Doskonalenie kadry nauczycieli akademickich realizowane jest:

- w ramach katedry Pedagogiki na systematycznych spotkaniach, których celem jest wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie kształcenia,
- przez opiekę naukową nauczycieli ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora nad rozwojem naukowym młodej kadry,
- dofinansowywanie przez Uczelnię studiów doktoranckich i aktywnego udziału pracowników w konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych.
- wspieranie wymiany naukowej z ośrodkami naukowymi w Danii, Litwie i Czechach.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Katedra zatrudnia pracowników (14 na zasadzie umowy o pracę i 12 na zasadzie umowy o dzieło), którzy reprezentują wszystkie obszary, dziedziny i dyscypliny naukowe, do których przyporządkowany został kierunek studiów.

2) Nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego spełniają warunki określone w przepisach prawa tzn. posiadają kwalifikacje naukowe w obszarze nauk społecznych lub humanistycznych, do których przyporządkowana jest pedagogika, realizują określony prawem wymiar godzin dydaktycznych. Prowadzą zajęcia dydaktyczne w odpowiedniej liczbie,

złożyli również w odpowiednim terminie oświadczenia dotyczące zaliczenia ich do minimum. Spełnione jest także wymaganie dotyczące relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów. W procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z kierunkiem studiów.

3) Uczelnia nie ma formalnie przyjętej polityki kadrowej, mimo to, widoczna jest dbałość o rozwój kadry naukowej przez finansowanie ich badań, udziału w seminariach i konferencjach, jak również umożliwienie udziału w wymianie międzynarodowej. Procedury i kryteria doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia dydaktyczne w Katedrze Pedagogiki są przejrzyste.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Pedagogika odbywają się w trzech budynkach, z których jeden stanowi własność Założyciela, Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach. Szkoła korzysta z 35 sal dydaktycznych, 2 sal wykładowych, 3 laboratoriów komputerowych, 2 laboratoriów technicznych oraz biblioteki wraz z czytelnią. Aula na 130 osób usytuowana jest w osobnym budynku, który znajduje się w pobliżu gmachu głównego. Łączna baza dydaktyczna wynosi 2 799 m² powierzchni. Sale wykładowe i komputerowe wyposażone są w najnowszy sprzęt audiowizualny – projektory multimedialne, wizualizery, komputery, magnetowidy połączone systemem centralnego sterowania. Dwa laboratoria komputerowe wyposażone są w 50 stanowisk komputerowych PC z procesorem INTEL Pentium IV, trzecie to laboratorium techniki cyfrowej i mikroprocesorowej. Jedna z pracowni komputerowych udostępniana jest studentom do godz. 20:00, także w weekendy. Ponadto w ramach infrastruktury dydaktycznej Szkoły funkcjonują dwa laboratoria techniczne. Jedno – laboratorium, sieci komputerowych Cisco z 225 stanowiskami komputerowymi, wyposażone m.in. w przełączniki, routery, sieciowe przyrządy pomiarowe oraz komputery PC połączone w sieć. Zajęcia w wymienionym laboratorium dają możliwość studentom zdobycie Certyfikatu Ukończenia Akademii Sieci Komputerowych CISCO. Drugie laboratorium techniczne to laboratorium biologiczne wyposażone m.in. w nowoczesne mikroskopy oraz zestawy edukacyjne do prowadzenia zajęć warsztatowych. Szkoła dysponuje również dodatkowym sprzętem przenośnym jak: rzutniki multimedialne, pisma, sprzętem RTV i sprzętem nagłaśniającym. Sprzęt jest dostarczany na życzenie wykładowców.

W skład infrastruktury Szkoły wchodzi też samodzielne stanowiska administracyjne. Na terenie uczelni zlokalizowane są 4 terminale oraz dwa kioski informacyjne umożliwiające dostęp do zasobów sieci wewnętrznej oraz do zasobów sieci Internet. W budynkach zainstalowane są ekrany Digital Signage. Są to 42 calowe monitory emitujące program

STUDENT TV oraz bieżące informacje z życia uczelni, plany zajęć, informacje o wydarzeniach, konferencjach. Na terenie uczelni udostępniony jest też samoobsługowy punkt KSERO.

Do bazy informatycznej Szkoły należy również uczelniana witryna internetowa oraz internetowy serwis studencki.

W budynku oprócz sal dydaktycznych znajdują się również pomieszczenia biblioteki i czytelnia, pokój Rektora, Dziekana, dziekanat oraz pokoje dla administracji uczelnianej.

Biblioteka Szkoły funkcjonuje od 1993 r. Jest w pełni skomputeryzowana i liczy około 50 tys. woluminów książkowych w tym dla studentów Pedagogiki – 12 599 woluminów. Oprócz zasobu książek, biblioteka gromadzi i prenumeruje czasopisma i posiada zbiory specjalne. Studenci Pedagogiki mają dostęp do czasopism, przykładowo: „Edukacja”, „Kultura i Edukacja”, „Kwartalnik Pedagogiczny”, „Opieka. Wychowanie”, „Praca Socjalna”, „Ruch Pedagogiczny”, „Wychowawca”, „Terazniejszość. Człowiek. Edukacja”.

Opracowanie formalne zgromadzonych zbiorów i ich udostępnianie dokonuje się w systemie komputerowym PROLUIB Zautomatyzowany katalog OPAC jest dostępny w Internecie. Biblioteka uczelniana jest dostępna przez sześć dni w tygodniu.

W ramach Biblioteki działa wypożyczalnia oraz czytelnia, obejmująca działy: ogólny, pedagogiczny i czasopism. W czytelni, wyposażonej w 11 komputerów, użytkownicy mogą korzystać z wolnego dostępu do półek ze zbiorami bibliotecznymi. Z myślą o studentkach-matkach w czytelni zorganizowany jest kącik dla dzieci.

Pracownicy biblioteki dbają o poszerzenie dostępu dla pracowników i studentów do zbiorów bibliecznych innych bibliotek i uczestnictwa w wymianie międzybibliecznej. Szkoła uczestniczy (lata 2013-2015) w programie Wirtualna Biblioteka Nauki realizowanym ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W ramach powyższego programu Biblioteka Szkoły wystosowała „Zgłoszenie do krajowych Licencji Akademickich” na dostęp do czasopism Elsevier, Springer, Wiley, Nature, Scence oraz Baz danych Scopus i Web of Knowledge, koordynowanych przez Uniwersytet Warszawski

Biblioteka SWSZ podpisała umowy o współpracę w zakresie udostępniania zasobów bibliecznych pracownikom i studentom z: Biblioteką Śląską w Katowicach (18 kwiecień 2012 r.; 7 listopad 2012 r.;), Wyższą Szkołą Gospodarki Euroregionalnej im. Adeide De Gasperi (15 grudzień 2012 r.), Gliwicką Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości (29 maj 2012 r.), Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach (1 marzec 2002 r.), Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzka w Krakowie z siedzibą w Olkuszu (1 grudzień 2009 r.), Biblioteką Naukową Muzeum Śląskiego w Katowicach (25 luty 2005 r.), Biblioteką Naukową Głównego Instytutu Górnictwa (br. daty zawarcia porozumienia), Górnośląską Wyższą Szkołą Handlową w Katowicach-Piotrowicach (30 czerwiec 1998 r.), Ośrodkiem Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej PKP PLK S.A Oddział Regionalny w Katowicach (1 grudzień 2003 r.). Ponadto Biblioteka SWSZ zawarła porozumienia dotyczące wymiany publikacji z Wyższą Szkołą Zarządzania i Nauk Społecznych im. ks. Emila

Szramka w Tychach (15 kwiecień 2011 r.), Wyższą Szkołą Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach (9 marzec 2010 r.). W przypadku umów zawartych 10 i więcej lat temu (1998 r., 2002 r., 2003 r., 2005 r.) brak potwierdzenia kontynuowania współpracy, tym bardziej, że na umowach nie zaznaczono czasu trwania porozumienia.

Szeroka współpraca z licznymi bibliotekami w regionie umożliwia pracownikom i studentom dotarcie do specjalistycznych publikacji i informacji o osiągnięciach nauki i praktyki. W opinii studentów biblioteka jest bardzo dobrze zaopatrzona w wymaganą na ocenianym kierunku literaturę przedmiotu, co należy ocenić pozytywnie. Studenci przygotowujący pracę dyplomową potwierdzili, że większość źródeł mogą znaleźć w bibliotece Uczelni, co ocenia się pozytywnie. W Uczelni działa system informatyczno-biblioteczny umożliwiający łatwe wyszukiwanie niezbędnych pozycji. Studenci zostali przeszkoleni z jego korzystania, dlatego bardzo dobrze radzą sobie z jego obsługą. Godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów, korzystających z niej podczas zjazdów. Studenci pozytywnie odnieśli się do pracy pracowników biblioteki, którzy chętnie świadczą im pomoc w wyszukiwaniu odpowiednich pozycji. Ponadto studenci mogą korzystać ze swobodnego dostępu do księgozbioru umieszczonego w czytelni, co również spotkało się z ich pozytywną oceną.

Wydział zadbał o udostępnienie studentom czytelni, która znajduje się przy bibliotece. Studenci ocenili, że liczba miejsc, chociaż nie duża, jest dla nich odpowiednia i nigdy nie mieli problemu ze znalezieniem miejsca siedzącego. Miejsce przeznaczone na czytelnię w ocenie ZO a także studentów dostosowane jest do pracy wymagającej skupienia.

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów odbywają się w budynku należącym do założyciela Uczelni, Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach. W oglądzie przez ZO oraz z opinii studentów wynika, że infrastruktura dydaktyczna Uczelni prezentuje bardzo dobry poziom. Studenci potwierdzili, że nie zdarzyła się sytuacja, w której w sali wykładowej byłaby zbyt mała liczba miejsc w stosunku do liczby zapisanych na zajęcia studentów. Studenci zawsze mają miejsce siedzące. Sale wykładowe są dobrze wyposażone, w większości znajduje się sprzęt audiowizualny, który wykorzystywany jest do wyświetlania prezentacji oraz dodatkowo, w większych salach wykładowych znajduje się nagłośnienie. Zarówno ZO jak i studenci ocenili stan techniczny większości budynków jako dobry i pozwalający w pełni na realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia zadbała również o dostęp dla studentów do internetu bezprzewodowego w budynkach Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili jego działanie. Uczelnia ponadto udostępniła studentom w czytelni kilka stanowisk komputerowych z dostępem do internetu, z których mogą korzystać podczas przerw między zajęciami.

Uczelnia dba o poprawność doboru instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne, co zasługuje na pozytywną ocenę. Uczelnia każdorazowo zawiera porozumienie z instytucją przyjmującą studentów na praktyki. Są to głównie szkoły, przedszkola, jednostki opiekuńczo-wychowawcze czy zakłady poprawcze. Studenci obecni na spotkaniu

potwierdzili, że opiekun praktyk analizuje prawidłowość doboru miejsc odbywania praktyki przez studenta.

Budynek Uczelni nie jest przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych ruchowo. W budynku Wydziału brak jest windy umożliwiającej studentom niepełnosprawnym dotarcie na każdy poziom budynku Uczelni. W budynku Uczelni brak również toalety dostosowanej do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Biblioteka i czytelnia nie są dostosowane do potrzeb studentów słabowidzących lub niewidomych, jednak pracownicy biblioteki starają się im świadczyć niezbędną pomoc. Szkoła dysponuje jedynie ruchomą, samoobsługową platformą, umożliwiającą przemieszczanie się studentów na wózkach inwalidzkich, umożliwiającą przemieszczenie się na wysoki parter budynku. Władze uczelni, planując zajęcia dydaktyczne, uwzględniają potrzeby studentów niepełnosprawnych i w związku z tym są one realizowane na parterze budynków, co umożliwia na pełne uczestnictwo w zajęciach tej grupie studentów oraz zapewnia im dostęp do Dziekanatu, Działu Dydaktyki, Biura Pośrednictwa Pracy.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach, Wydział Nauk Społecznych i Technicznych posiada bazę dydaktyczną odpowiednią dla realizacji procesu kształcenia na kierunku Pedagogika. Posiada wystarczającą liczbę sal wykładowych i pracowni specjalistycznych, wystarczającą liczbę sal komputerowych, dostęp do Internetu oraz do specjalistycznego oprogramowania. Biblioteka zawiera bogaty wybór literatury oraz tytułów czasopism specjalistycznych. Współpracuje z licznymi bibliotekami w regionie, umożliwiając pracownikom i studentom szeroki dostęp do literatury naukowej. Biblioteka oferuje dostęp do zasobów elektronicznych dostępnych w ramach projektu Wirtualna Biblioteka Nauki.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Uczelnia wspiera rozwój naukowy osób przygotowujących rozprawy doktorskie i habilitacyjne, uczestniczących w realizacji prac badawczych oraz biorących udział w konferencjach krajowych i zagranicznych. Indywidualny rozwój naukowy wspierany jest przez dofinansowanie przez Uczelnię wymienionych powyżej działań naukowych.

Uczelnia aktywnie współpracuje z ośrodkami zagranicznymi jak: Faculty of Education and Social Studies University College w Risskov (Dania); Vilnius College of Higher Education Vilnius (Litwa) oraz Uniwersytetem w Ołomuńcu (Czechy). Współpraca obejmuje wykłady gościnne, wymianę pracowników administracji oraz studentów.

Kwestiami organizacyjnymi i formalnymi wymiany z zagranicznymi ośrodkami, zarówno pracowników jak i studentów, zajmuje się działające w Uczelni Biuro Współpracy z Zagranicą. Co rocznie w budżecie Uczelni wyodrębniony jest fundusz na nakłady na działalność naukową katedry pedagogiki, który w roku 2012/2013 wynosił 3559,34 zł oraz 2960 euro.

Od 2008 r. ukazuje się czasopismo „Auxilium Sociale Novum”, które stanowi wynik długoletniej współpracy SWSZ z Wyższą Szkołą Pedagogiczną Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie i wydawane jest pod naukowym patronatem Zespołu Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Nauczyciele akademicy na spotkaniu z zespołem oceniającym (13.12.2013) zwracali uwagę na: pozytywną w ich ocenie pracę biblioteki uczelnianej, podkreślano zaangażowanie władz uczelni w rozwój naukowy pracowników poprzez finansowanie ich badań i uczestnictwa w konferencjach naukowych, podkreślali atmosferę uczelni, która sprzyja pracy dydaktycznej i wypowiedziano się na temat wysokiej pozycji uczelni wśród podobnych szkół w Katowicach i okolicy. Odrębną kwestią, poruszaną na spotkaniu była troska władz uczelni o wysoki poziom praktyk zawodowych studentów i przemyślanego doboru miejsc w których się odbywają

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴.....

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;
- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;
- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;
- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

1) Rekrutacja prowadzona na kierunek pedagogika nie zawiera regulacji dyskryminujących poszczególne grupy społeczne. Studia pierwszego stopnia na kierunku *pedagogika* w SWSZ im. Ge. J. Ziętka mogą rozpocząć absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo dojrzałości, kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń. Zgłoszenia przyjmowane

są w siedzibie Wydziału, Uczelni oraz drogą elektroniczną. Rekrutację przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna.

2) Każdy prowadzący jest uprawniony do samodzielnego określenia zasad oceniania studentów oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia, które muszą być zgodne z ogólnymi zasadami wynikającymi z Regulaminu Studiów. Studenci są informowani na pierwszych zajęciach o zakresie obowiązującego materiału oraz o formie i zasadach zaliczenia kursu. W opinii studentów prowadzący zajęcia przestrzegają przyjętych przez siebie kryteriów zaliczeń, które odnoszą się do przedstawionego na zajęciach materiału. W dalszej kolejności studenci potwierdzili, że egzaminy przeprowadzane na ocenianym kierunku pozwalają na weryfikację nie tylko zdobytej wiedzy, ale również umiejętności. Zdaniem studentów zawsze są oni oceniani obiektywnie, co zasługuje na ocenę pozytywną.

Po każdym egzaminie studenci mają możliwość wglądu do swojej pracy egzaminacyjnej, a prowadzący na ich prośbę tłumaczą szczegółowo jakie błędy popełnili i co muszą zmienić w sposobie uczenia się, żeby zaliczyć egzamin w terminie poprawkowym. Studenci są informowani o możliwości skorzystania z egzaminu poprawkowego. Podsumowując, można stwierdzić, że system oceny osiągnięć studentów w Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania jest zorientowany na proces uczenia się oraz zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

3) Wizytowana uczelnia od wielu lat bierze udział w programie wymiany Erasmus. W przypadku kierunku pedagogika Uczelnia jest zaangażowana w projekty międzynarodowe z uczelniami z Litwy oraz Dani, w których mogą wziąć udział studenci. W kwestii wymian studenckich w ramach programu Erasmus, wizytowana Uczelnia ma podpisane porozumienia z europejskimi uczelniami o profilu pedagogicznym, na które studenci wizytowanego kierunku mogliby wyjechać. Studenci jednak nie są zainteresowani wymianami międzynarodowymi. W ostatnim roku akademickim tylko jedna studentka pedagogiki wyjechała za granicę. Przyczyną tego jest fakt odbywania studiów w formie niestacjonarnej. Ponadto ze względu na zobowiązania pracownicze jak i rodzinne, studenci nie są w stanie wyjechać na wymianę międzynarodową. Trzeba jednak podkreślić, że Uczelnia, poprzez działalność Biuro Współpracy z Zagranicą aktywnie działa na polu popularyzowania programu wymian. Na początku każdego roku wszystkie grupy zajęciowe odbywają spotkanie informacyjne z pracownikiem Biura. Studenci mogą czerpać informacje na temat możliwości wyjazdów zagranicznych ze strony internetowej Biura.

Na ocenianym kierunku studentom zapewniono szeroką możliwość wyboru, języka jakiego chcą uczyć się w trakcie lektoratów, co zasługuje na ocenę pozytywną. Wszyscy studenci obecni na spotkaniu wybrali język angielski. Ponadto studenci mogą wybierać również poziomy zaawansowania.

Uczelnia wdrożyła skutecznie system przyznawania punktów ECTS. Studenci są świadomi roli punktów ECTS jako miernika nakładu pracy studenta. Wynika to z akcji informacyjnej kierowanej przez Uczelnię do studentów, co należy ocenić pozytywnie. Studenci pozytywnie ocenili sposób przyporządkowanie punktów ECTS do poszczególnych

przedmiotów. Negatywnie należy odnieść się do faktu, że Uczelnia nie prowadzi wśród studentów badań dotyczących ich opinii na temat prawidłowości przypisania punktów ECTS. W ankiecie oceny zajęć dydaktycznych brak jest pytania w przedmiocie ilości czasu pracy jaki student poświęca na zaliczenie konkretnego kursu.

4) Z opinii studentów wynika, że prowadzący zajęcia są dla nich dostępni podczas odbywania zajęć, jak również odpowiadają na wiadomości e-mail. Wszyscy prowadzący mają ustalone godziny swoich konsultacji, w czasie zjazdów. Studenci podkreślili, że prowadzący zawsze są obecni na wyznaczonym dyżurze. Opisaną praktykę należy ocenić pozytywnie.

Całość organizacji sesji egzaminacyjnej została przez studentów oceniona pozytywnie. Studenci również pozytywnie ocenili organizację dla nich tzw. przedterminów, przeprowadzanych przed właściwą sesją egzaminacyjną, które to egzaminy umożliwiają im racjonalne rozplanowanie sesji.

Studenci na ocenianym kierunku studiów mają swobodną możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej. Wyboru dokonuje się przez elektroniczną rejestrację na seminarium dyplomowe. Studenci określają samodzielnie temat swojej pracy. Grupy seminaryjne na wizytowanym kierunku nie są liczne, nie przekraczają średnio 15 osób, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci zapewнили, że mają swobodny dostęp do sekretariatu ds. studenckich. Jest on otwarty w podczas zjazdów, również w godzinach popołudniowych. Studenci potwierdzili, że są obsługiwani na bieżąco bez kolejek. Część spraw studenci mogą załatwić za pośrednictwem strony internetowej „Portal Studenta”. Na Wydziale zostali powołani opiekunowie poszczególnych lat studiów. Działalność opiekunów została oceniona przez studentów pozytywnie. Studenci potwierdzili, że mają dostęp do Dziekana Wydziału również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć oraz wyrazili swoją pozytywną ocenę dla pracy Dziekana, który pomimo licznych obowiązków znajduje czas na pomoc w indywidualnych problemach studentów.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów przewidziała możliwość wyboru kilku specjalności: zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym, pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza. Jak wynika z relacji studentów wszystkie wymienione specjalności są prowadzone, nawet pomimo zmniejszającej się liczby studentów.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów wprowadziła dodatkowy mechanizm motywujący studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia w postaci tzw. „Karty Ziętka”, która polega na przyznaniu gratyfikacji finansowej (do 500 zł) do wykorzystania na

Uczelni np. poprzez zapłacenie raty czesnego. O nagrodę dla studentów mogą wnioskować nauczyciele akademicy lub opiekunowie kół naukowych.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów ŚWSZ w Katowicach. Akt ten kompleksowo określa system przyznawania każdego rodzaju pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo do końca listopada, co należy ocenić pozytywnie. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Podobnie pozytywnie pod względem organizacyjnym oceniona została praca pracownika dziekanatu zajmującego się przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej studentom. Podczas spotkania studenci ocenili kwoty wsparcia jako adekwatne, co należy ocenić pozytywnie.

Kryteria przyznawania stypendiów: socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. Z kolei w przypadku stypendium rektora dla najlepszych studentów, kryteriami jego otrzymania są uzyskanie wysokiej średniej ocen lub posiadanie osiągnięć naukowych, artystycznych lub sportowych. Za każdy z wymienionych elementów student może otrzymać maksymalnie 10 punktów. Punkty za średnią oblicza się mnożąc uzyskana średnią razy dwa. Osiągnięcie średniej ocen poniżej 4,0 nie jest punktowane. Regulamin nie określa wystarczająco precyzyjnie tego, co należy zaliczyć do osiągnięć studenta oraz brak jest zróżnicowania wagi poszczególnych osiągnięć. Decyzja o uznaniu danego osiągnięcia pozostawiona została do dyskrecyjnej decyzji Rektora wydającego decyzje stypendialne, co zasługuje na ocenę negatywną. Trzeba ponadto zauważyć, że Regulamin nie określa, w jaki sposób tworzy się listę rankingową. Brak tych uregulowań należy ocenić negatywnie.

Rektor ani Dziekan nie postanowili o przekazaniu swoich kompetencji do wydawania decyzji stypendialnych komisjom stypendialnym, ponieważ samorząd studencki nie złożył odpowiedniego wniosku. Z analizy przykładowych decyzji stypendialnych wynika, że spełniają one wszystkie wymagania formalne stawiane przez art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym szczegółowe uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, co należy ocenić pozytywnie.

Samorząd studencki ŚWSZ wyraził w formie uchwały pozytywną opinię w przedmiocie wprowadzenia Regulaminu, co należy ocenić pozytywnie. Dokumentacja przedstawiona przez Uczelnię jak również relacja przedstawicieli samorządu studenckiego potwierdza, że podział dotacji na fundusz pomocy materialnej, ustalenie wysokości stawek stypendiów oraz ustalenie wysokości miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny studenta uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, następuje w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego, co zasługuje na pozytywną

ocenę. Porozumienia poświadczone są zawsze podpisem przewodniczącego samorządu studenckiego.

System pobierania opłat od studentów na wizytowanej Uczelni określa zarządzenie nr 10/2013 Rektora ŚWSZ w Katowicach z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie opłat za studia w roku akademickim 2013/2014. Uczelnia nie pobiera od studentów dodatkowych opłat zabronionych wyraźnie przez ustawę, co należy ocenić pozytywnie. Wizytowana Uczelnia, jako uczelnia niepubliczna będąc do tego uprawniona, pobiera od studentów szereg dodatkowych opłat administracyjnych tj. opłata za urlop studencki, wznowienie studiów, pozytywne rozpatrzenie wniosku o rozłożenie zaległości w opłatach za studia na raty oraz za archiwizację pracy dyplomowej.

Warunki studiowania na ŚWSZ określa każdorazowo umowa o świadczenie usług edukacyjnych zawierana ze studentem. Umowa określa prawa i obowiązki studenta. Wzorzec umowy nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone, co należy ocenić pozytywnie.

W wizytowanej Uczelni działa samorząd studencki, którego struktury i zasady działania określa wewnętrzny regulamin. Pozytywnie należy ocenić fakt, że Samorząd Studentów posiada własny budżet corocznie przyznawany przez władze Uczelni, który zdaniem przedstawicieli samorządu jest odpowiedni względem potrzeb i skali prowadzonej działalności. Co roku przedstawiciele samorządu ustalają wspólnie z Rektorem wysokość rocznego dofinansowania oraz decydują o podziale środków dla innych organizacji i kół naukowych. Pozytywnie należy również ocenić zapewnienia odpowiednio wyposażonej i dostosowanej do potrzeb samorządu siedziby, umożliwiającej mu bieżące funkcjonowanie.

Na pytanie o ocenę własnej aktywności wśród studentów przedstawiciele samorządu stwierdzili, że jest ona umiarkowana. W dalszej kolejności ocenili oni współpracę z władzami Uczelni jako bardzo dobrą i prowadzącą w większości przypadków do zawierania kompromisu, co należy ocenić pozytywnie.

Z relacji studentów podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA wynika, że są oni zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Jako mocne strony systemu wskazywali przede wszystkim obiektywne kryteria oceniania oraz dostępność prowadzących zajęcia. Zarówno studenci jak i przedstawiciele Samorządu Studentów potwierdzili, że mają możliwość przedstawiania władzom Uczelni swojego stanowiska w sprawach studenckich. Każdy student może zwrócić się ze swoją indywidualną sprawą do Dziekana. Wnioski, jeśli są racjonalnie uargumentowane, spotykają się z pozytywną reakcją władz, co zasługuje na pozytywną ocenę.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia i nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów

2) Prowadzący zajęcia w sposób przejrzysty określają kryteria zaliczenia. W opinii studentów są oni oceniani zawsze w sposób obiektywny. Uczelnia nie wprowadziła jednolitego systemu oceny studentów.

3) Uczelnia jest zaangażowana w programy wymian międzynarodowych. Możliwość wyjazdu na uczelnię zagraniczną nie cieszą się wśród studentów popularnością, ze względu na ich pracę zawodową, zobowiązania rodzinne oraz studia w formie niestacjonarnej.

4) System pomocy materialnej funkcjonuje na ocenianej Uczelni w sposób sprawny. Kryteria przyznawania świadczeń pomocy materialnej są sformułowane w sposób zrozumiały. Brak natomiast jasnego określenia kryteriów przyznawania stypendium rektora. Uczelnia nie pobiera opłat z naruszeniem znowelizowanych przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. System opieki dydaktycznej nad studentami należy ocenić pozytywnie, szczególnie ze względu na dostępność prowadzących zajęcia. Pozytywnie należy odnieść się do swobodnego dostępu do jednostek administracyjnych. System administrowania Uczelnią jest nastawiony na pomoc studentowi. Uczelnia wspiera samorząd studencki w swojej działalności poprzez dofinansowanie projektów oraz udostępnianie infrastruktury.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

W Uczelni wypracowano przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia na kierunku pedagogika. System Zarządzania Jakością został wdrożony w Uczelni w 2003 roku. Pozwala na systematyczną i kompleksową ocenę efektów kształcenia. Dowodzą tego wprowadzone w Uczelni następujące regulacje:

- Uchwała Senatu Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania nr 7/2012 z dnia 26.04.2012 r. przyjmująca Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia;

- Uchwała Senatu Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania nr 9/2011 z dnia 27.12.2011 r. w sprawie Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz ogólnych zasad tworzenia programu studiów zgodnych z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji;

- Zarządzenie Rektora nr 5/2012 z d. 25.01. 2012 w sprawie szczegółowych zasad projektowania, realizacji i oceny rezultatów planów studiów i programów kształcenia w kontekście Krajowych Ram Kwalifikacji;
- Zarządzenie Rektora nr 38/2011 z d. 30.12.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji
- Zarządzenie Rektora nr 39/2011 z d. 30.12.2011 w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- Zarządzenie nr 10 Rektora Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka z d. 3 ,marca 200 wprowadzające System Zarządzania Jakością ISO 9001-2000

Instytucjonalną podstawę funkcjonowania systemu tworzą: Uczelniany Koordynator ds. Krajowych Ram Kwalifikacji, Kuratorzy kierunków oraz Dział Dydaktyki pełniący funkcje biura ds. jakości kształcenia. Organami kolegialnymi są Uczelniany i Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia podejmuje działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w SWSZ oraz dokonuje analizy i oceny procesu zarządzania kształceniem na poszczególnych kierunkach studiów. W Systemie zidentyfikowane zostały procedury główne, pomocnicze i doskonalące. Procesy główne obejmują cztery procedury (*Projektowanie i analiza programów kształcenia, Proces naboru kandydatów, Realizacja procesu kształcenia, Ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia*). W odniesieniu do każdej z wyróżnionych procedur określony został zakres procedury, osoby odpowiedzialne za realizację procedury, osoby odpowiedzialne za kontrolę realizacji procedury, termin realizacji procedury, działania objęte procedurą, sposoby wykonania wraz z załącznikami w odniesieniu do oceny stopnia zgodności uzyskanych efektów kształcenia z zakładanymi oraz recenzji / opinii pracy dyplomowej, które umożliwiają ocenę osiągniętych przez studenta efektów kształcenia i ich zbieżności z założonymi efektami kształcenia.

Procedury pomocnicze to procesy związane z:

- zatrudnianiem nauczycieli akademickich, doskonalenie zawodowe, okresowa ocena kadry;
- obsługą administracyjną ;
- bazą dydaktyczną
- upowszechnianiem informacji.

Procesy doskonalące to: wszelkie działania społeczności akademickiej na rzecz postępu w doskonaleniu jakości kształcenia, takie jak stosowanie nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych, badanie jakości procesu kształcenia, audyty wewnętrzne, komunikacja wewnętrzna, działania korygujące i zapobiegawcze.

Powyższe procedury są na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych sukcesywnie wdrażane. Analiza dokumentacji potwierdzającej wdrożenie powyższych procedur pozwala stwierdzić, co następuje.

Przyjęte procedury określają działania warunkujące skuteczność jakości procesu kształcenia. Przejrzystości systemu służą przygotowane druki (w załączniku), wyznaczone terminy wykonania zadań oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację

Celem WSZJK jest:

- permanentne doskonalenie procesu kształcenia, integracja rozwiązań zorientowanych na zapewnienie jakości kształcenia,
- kształtowanie postaw pro jakościowych wszystkich uczestników procesu kształcenia,
- motywowanie nauczycieli akademickich i studentów do doskonalenia jakości kształcenia,
- wspomaganie polityki kadrowej,
- dążenie do zdobywania i utrwalania przewagi konkurencyjnej na edukacyjnym rynku szkolnictwa wyższego,
- zdobywanie oraz upowszechnianie wiedzy i pełnej informacji dotyczącej procesu kształcenia wśród społeczności akademickiej a także w środowiskach jej oddziaływania.

W ramach systemu zapewniania jakości kształcenia prowadzona jest systematycznie raz do roku ocena zajęć dydaktycznych przez studentów. Ocena odbywa się dla wszystkich przedmiotów, na początku następnego semestru studiów. Studenci mają możliwość oceny wszystkich zajęć, w których brali udział. Ocenie studentów podlega również sposób weryfikacji uzyskania efektów kształcenia. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych wypełniana jest przez studentów w formie elektronicznej za pośrednictwem „Portalu Student”. W przypadku niskiej frekwencji studenci decyzją Dziekana oceniają zajęcia przy pomocy ankiet w formie papierowej, co niekiedy powoduje problem oceny zajęć przez studenta dwukrotnie. Studenci mają zapewnioną możliwość wpisania swobodnego komentarza zawierającego własną opinię. Wyniki oceny przekazywane są do analizy Działowi Dydaktyki, który opracowuje zbiorcze wyniki ankiet oraz przyporządkowuje oceny i komentarze do konkretnych nauczycieli akademickich. Następnie wyniki analizowane są przez Dziekana i Rektora. Z pracownikiem, który uzyskał niezadowolające oceny, Dziekan odbywa rozmowę. Studenci wskazali, że wyniki oceny nie są publikowane i przez to nie otrzymują oni informacji zwrotnej z badania, co należy ocenić jednoznacznie negatywnie. Wyniki ankietyzacji w postaci zbiorczych wyników nie są udostępniane do wiadomości studentów.

Na pozytywną ocenę zasługują sformalizowany system hospitacji zajęć przez Dziekana Wydziału. Na początku roku akademickiego ustalany jest szczegółowy harmonogram wizytacji. Z każdej hospitacji spisywana jest protokół. Każdy nauczyciel akademicki po zakończeniu wizytacji dostaje informację zwrotną zawierającą ocenę prowadzonych przez niego zajęć.

Studenci nie brali aktywnie udziału w tworzeniu nowych programów kształcenia, w ramach procesu wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji. Potwierdza to zarówno relacja władz Wydziału jak i przedstawicieli samorządu. W dniu 24 kwietnia 2012 r. odbyło się spotkanie Dziekana Wydziału z samorządem studenckim, podczas którego studenci mogli zgłosić swoje uwagi odnośnie planu i programu studiów. Z notatki ze spotkania wynika, że studenci postulowali zwiększenie ilości godzin ćwiczeń kosztem wykładów. Odpowiedni

organ samorządu nie przedstawił jednak pisemnej opinii w przedmiocie nowego programu kształcenia, co stanowi naruszenie wymogu określonego w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Studenci jedynie na forum Rady Wydziału, Senatu, lecz także trakcie spotkań z dziekanem wydziału przedstawiają swoje uwagi i propozycje działań doskonalących proces dydaktyczny. Na wniosek studentów wprowadzono zajęcia z języka migowego, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Studenci biorą udział w doskonaleniu jakości kształcenia poprzez uczestnictwo w spotkaniach Wydziałowego Zespołu. Z relacji przedstawiciela samorządu studenckiego oraz przedstawionej dokumentacji wynika, że udział studentów w pracach Zespołu jest jak dotąd bierny. Podsumowując należy stwierdzić, że studenci nie są zainteresowani dyskusją nad doskonaleniem jakości kształcenia.

Przedstawiciele samorządu studenckiego jak sami przyznali nie biorą udziału w procesie zwiększania świadomego wpływu studentów na jakość kształcenia. Uczelnia zapewnia odpowiedni udział studentów w składzie Senatu Uczelni oraz Radzie Wydziału oraz w Uczelnianym i Wydziałowym Zespole ds. Zapewniania jakości kształcenia. Studenci nie biorą jednak aktywnie udziału w posiedzeniach wymienionych gremiów.

W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Na Wydziale stosuje się działania mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, wynikające m.in. z Uchwały nr 7 Senatu Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Instytucjonalną podstawę funkcjonowania Systemu tworzą Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Dziekani Wydziałów, Dyrektor Centrum Rozwoju Kadr, Kierownicy Katedr i Zakładów, Kuratorzy kierunków oraz Zespoły: Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (powołany Zarządzeniem Rektora Nr 39/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r. oraz nowo powstały Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (powołany Uchwałą Nr 10/2013 Rady Wydziału NSiIT z dnia 13 grudnia 2013 r.).

Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia podejmuje bieżące działania koncepcyjne i koordynujące mające na celu skuteczne wdrażanie i doskonalenie jakości w Uczelni. Kieruje pracami Uczelnianego Zespołu.

Kurator kierunku pełni funkcje doradcze wobec Kierownika Katedry i Dziekana, a w szczególności: inicjuje i koordynuje coroczny przegląd realizacji kierunku kształcenia, gromadzi informacje istotne dla dostosowania procesu kształcenia do aktualnych norm prawnych, sytuacji na rynku pracy.

Uczelniany Zespół opracowuje i przedstawia Rektorowi wnioski i projekty dotyczące:

- koncepcji kształcenia na kierunkach i polityki zapewnienia jakości kształcenia,

- procedur zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia zwłaszcza zakładanych efektów kształcenia i ich zgodnością z misją Uczelni i Strategią działania jednostek organizacyjnych,
- zasad przyznawania punktów ECTS,
- procedur oceniania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia,
- procedur oceniania kadry dydaktycznej,
- motywowania kadry dydaktycznej do ciągłego podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, a także doskonalenia warsztatu dydaktycznego,
- procedur aktywizujących udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia,
- monitorowania , przeglądu i podnoszenia poziomu bazy dydaktycznej,
- zasad gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat kształcenia w Uczelni oraz zasad publikowania informacji na temat kształcenia. Zespół opracowuje również formularze dokumentów służących zapewnianiu i ocenia jakości kształcenia w Uczelni, takie jak: formularz sprawozdania z oceny własnej dla jednostek organizacyjnych SWZZ, kwestionariusz ankiet ewaluacyjnych dla studentów i absolwentów, wzór Karty Oceny Pracy Nauczyciela Akademickiego, formularz sylabusu przedmiotu.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia nie został określony żadnym dokumentem. Z protokołu z d. 9 grudnia 2013 r. można wnosić iż było to pierwsze spotkanie w którym wzięli udział wzięli pracownicy dydaktyczni Uczelni oraz m.in. wiceprezes Zakładu Doskonalenia Zawodowego, dyrektor Regionalnego Ośrodka Metodyczno-Edukacyjnego Metis, dyrektor Zespołu Szkół Fundacji Ekologicznej Elementarz. Celem spotkania było omówienie koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. J. Ziętka w Katowicach. W dyskusji podjęto kwestie organizacji praktyk, czy budowania kompetencji nauczyciela. Problematyka dyskusji wiązała się ściśle z kształceniem na kierunku Pedagogika.

Natomiast znaczący udział w kształtowaniu oferty programowej studiów ma funkcjonująca przy Uczelni Rada Społeczna Szkoły, która odbywa swoje posiedzenia raz w roku. Głównym zadaniem Rady jest doradzanie w zakresie programów studiów i funkcjonowania Uczelni w celu lepszego powiązania z rynkiem pracy. Protokół z posiedzenia Rady z d. 10 kwietnia 2013 r. wskazuje na kierunek podjętych dyskusji: opinia Rady na temat programów kształcenia w Uczelni, ściślejsze połączenie kształcenia teoretycznego z praktyką, zwrócenie uwagi na zapotrzebowanie w regionie na specjalistów i wyposażenie absolwenta w kompetencje które staną się konkurencyjne na rynku pracy. Na posiedzeniu podjęto też temat Krajowych Ram Kwalifikacji.

Brak dokumentu potwierdzającego w rzeczywistości wpływ interesariuszy zewnętrznych na kształtowanie programu studiów. Brak również źródeł informacji od interesariuszy zewnętrznych

Udział interesariuszy wewnętrznych jest znaczący w grupie wykładowców. Nikły jest udział reprezentantów Samorządu Studenckiego.

1. Należy stwierdzić że jednostka nie wypracowała w pełni struktury zarządzania kierunkiem studiów w sposób klarowny i kompletny:

- nie dokonuje w pełni ewaluacji efektów kształcenia poprzez ocenę osiągniętych efektów przez studenta w postaci monitorowania prac egzaminacyjnych i etapowych

- brak informacji na temat diagnozowania słabych stron programu kształcenia
- w pełni funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia oraz wprowadzanych zmian,
- zainicjowano udział interesariuszy zewnętrznych w proces zapewnienia jakości kształcenia lecz brak potwierdzonych efektów ich działania
- nikły udział studentów – interesariuszy wewnętrznych w proces zapewnienia jakości kształcenia

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+		+/-	+
umiejętności	+/-	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+/-	+	+		+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach, prowadzącego kierunek pedagogika funkcjonuje przejrzysty Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jako bardzo dobre rozwiązanie uważa się funkcjonowanie Zespołu ds. Wdrażania Jakości Kształcenia oraz jasno określone procesy główne, pomocnicze i doskonalące w stworzonym SZJK.

2) W WSZJK włączono w odpowiedni sposób interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Studenci są zachęceni do prac na rzecz podnoszenia jakości kształcenia. Jednak sami nie wyrażają zainteresowania tą kwestią.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³					
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Za silną stronę Uczelni można uznać:

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

- bazę dydaktyczną odpowiednią dla realizacji procesu kształcenia na kierunku Pedagogika
- przejrzysty Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W akredytowanej jednostce istnieje jednak konieczność działań doskonalących, które dotyczą:

- doskonalenia nadzoru nad weryfikowaniem osiągniętych efektów kształcenia,
- właściwego przypisania niektórych efektów do przedmiotów realizujących standardy kształcenia nauczycieli,
- adekwatnego określenia metod weryfikacji w odniesieniu do niektórych efektów kształcenia,
- przypisania właściwej liczby punktów ECTS uzyskiwanej przez studentów w poszczególnych semestrach; oraz
- poszczególnym przedmiotom aby wyeliminować rozbieżność pomiędzy poszczególnymi specjalnościami w zakresie liczby godzin przeznaczonych na seminarium,

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni odniosły się do kryterium 3 uzasadniając, że Uczelniany Zespół ds ZJK podjął działania naprawcze służące doskonaleniu koncepcji i programów kształcenia (optymalne przypisanie efektów kształcenia do przedmiotów, logiczne i spójne ułożenie przedmiotów w programie kształcenia, przypisanie właściwej liczby punktów ECTS poszczególnym przedmiotom i zrównoważenie liczby punktów ECTS możliwych do uzyskania w każdym semestrze studiów)

Wobec powyższego stosowne jest podniesienie oceny kryterium 3 ze „znacząco” na „w pełni” i przyznanie oceny pozytywnej.

3	program studiów		X			
----------	------------------------	--	---	--	--	--